

● PROBLEMSKA KONFERENCA V ŽITU — TEMELJ NOVE USMERITVE

KALI SAMOUPRAVLJANJA NE POŽENEJO ČEZ NOČ

Tozdi Žita krepili administrativne službe

V Živilskem kombinatu Žito Ljubljana je bila sredi januarja problemska konferenca, na kateri so se zbrali odgovorni komunisti temeljnih organizacij Žita in predstavniki občin, kjer so Žitovi tozdi, ter predstavniki naše občine. Razloge, ki so privedli do te konference, je že analizirala posebna delovna skupina naše OK SZDL. Vodila jo je Marina Juvancič, v njej pa so sodelovali: Igor Kadunc, Denis Žust, Lidija Livek in Ivan Polak. Razlogi, ki so privedli do tega, so stari in se gajo daleč nazaj!

Bistvena nesoglasja v Žitu se pojavljajo iz večjih razlogov. Na ravni delovne organizacije se niso mogli zediniti, katera investicija bo prednostna in kateri tozdi v teh dejavnostih — mlinarstvu, pekarstvu in konditorstvu — bo posodobil proizvodnjo ali gradil. Za tri tozde posebnega pomena (Tehnično obrati, Blagovni promet in Razvoj — inženiring) niso ustrezno urejena merila financiranja oziroma pridobivanja sredstev. Delovna skupnost skupnih služb po mnenju tozdaov ne nudi kvalitetnih in

hitrih storitev in je strokovno oslabiljena. Posamezni tozdi so zaradi cenejših tovrstnih storitev začeli ustanavljati samostojne strokovne službe, prišlo je do podvajanja storitev in sporov o financiranju DSSS. Družbeno-politične organizacije, OO ZK, sindikat in konferenca sindikata niso mogle bistveno vplivati na poslovno politiko, ki je potekala predvsem »na direktorski

rečen zasnutek akcijskega programa je po razpravah, ki so se jih udeležili vsi predstavniki OO ZK posameznih Žitovih tozdov in nekaterih občin, v katerih so, posredoval sedanji glavni direktor ŽK Žito. Marko Sok.

V razpravi so s svojimi tehtnimi predlogi in usmeritvami sodelovali predstavniki moščanske občine Gabrijela Jelen, Jože Leskovšek, Andrija Vlahovič in MK ZKS Ljubljana, Jože Bučar.

Temeljna izhodišča in akcijski program bodo v ŽK Žito izdelali na osnovi gradiva in razprav s te problemske konference. Osnovne organizacije ZK, sindikat, mladina, individualni poslovni organi in vsi delavci Živilskega kombinata Žito pa bodo

S problemske konference v Žitu

ravnih, ker so kovali tudi vse najpomembnejše odločitve. Delegati in predstavniki tozdov so zastopali največkrat mnenje poslovnih struktur in niso bili odprto povezani z delavci.

Tozdi Triglav — Gorenjka se bojuje za socialno varnost delavcev v tovari čokolade Gorenjki, ker ne sme graditi nove tovarne in uvažati surovin za redno proizvodnjo. Tozdi Tehnični obrati išče delo zunaj Žita, ker po vsej Sloveniji razkropljeni tozdi izjavljajo, da najdejo cenejše storitve drugod, tozdi pa je bil ustanovljen kot skupni servis za vse Žito. K temu lahko dodamo še zapiranje informacij v okviru tozdov in nedosledno izvajanje sklepov organov samoupravljanja.

Neuspeli referendum o temeljnih samoupravnih aktih in problem poslovanja zunanjetrgovinskega sektorja neresenih problemov postavlja piko na i.

Vse to je bil v Žitu prisotno v preteklosti in s tem se je spopadla tudi problemska konferenca z novim vodstvom delovne organizacije na čelu. Gradivo, ki je bilo napisano pred problemsko konferenco, pa je to vse še dopolnilo in zastavilo temeljna izhodišča. Najbolj tehten in do-

zastavili vse sile, da bi poenotili vrsto razpršenih in sredobežnih temeljnih problemov, hotenj in gospodarskih pristopov posameznih tozdov, da bi delovno organizacijo Žito kot celoto okrepili tako znotraj temeljnih organizacij kot navzven. Šele nato bodo iskali načine, da se povežejo v širše združenje živilsko-predelovalne industrije Slovenije v Jugoslaviji. — ic

Občinska sobota v Izolirki

Z velikim začudenjem smo prejeli obvestilo, da bo v soboto prišla k nam delat ekipa delavcev občinske uprave s predsednico IS Gabrijelo Jelen na čelu. Ker do sedaj takšnega primera še nismo doživeli, smo bili v Izolirki malo zaskrbljeni, kako se bo to končalo. Pripravili smo vse potrebno za normalno proizvodnjo v obratu za izdelavo styropor embalaže.

V soboto zjutraj so prišli: 15 tovarišic in tovarišev. Pred pričetkom del smo jih na kratko seznanili s potekom dela, delovnim procesom, delovanjem strojev, varstvom pri delu in delovnim redom. Nato so se razporedili k posameznim strojem in pričeli smo.

Čeprav so delovne razmere precej težke — predvsem mokre, saj je pare in vode povsod več kot dovolj — so se naši delovni prijatelji kar hitro užiteli v naš delovni ritem. Nekateri so dosegli kar lepe proizvodne rezultate, če upoštevamo, da so prvič opravljali takšno delo in da so verjetno sploh prvič videli takšne stroje in avtomate.

Povsod je bilo živo in veselo. Na nobenem obrazu ni bilo opaziti »občinske birokracije«, o kateri se večkrat toliko govori. Bili smo kot ena družina, ki opravlja skupno delo. Delati z njimi je bilo resnično lepo in prijetno in tudi naša začetna skrb je bila odveč.

Njihovo sodelovanje v neposredni proizvodnji ni pomnilo samo del pomoči k doseganju boljših poslovnih rezultatov, temveč je imelo svoj globji pomen in smisel. Delavci občinske uprave so namreč lahko spoznali razmere, v katerih delajo naši delavci, mi v proizvodnji pa smo lahko spoznali njihovo prijateljstvo in tovarištvo.

Za nas v Izolirki je bil to velik dogodek. Hvala vam za prijetne ure, ki smo jih skupaj preživeli ob delu. Takšnih srečanj si še želimo, kajti to utrjuje naše delovne in samoupravne vezi, ki so osnova in pogoj za srečno bodočnost naše socialistične skupnosti.

K. L. IZOLIRKA

Ljubljana 2000 na obzorju

(Nadaljevanje s 1. strani)

Težav, ki spremljajo ljubljanski mestni potniški promet (MPP), prav gotovo ne bo mogoče rešiti na mah. V zadnjih dveh letih je Integral lahko kupil le 41 novih avtobusov, kar je seveda premalo za obnovo dotrajanega voznega parka. Zdaj je namreč od osmih dinarjev, kolikor stane vozovnica v MPP, le 1,20 namenjeno za razširjeno reprodukcijo. Zato so tudi naši delegati podprli predlog, da je treba poiskati ustrežnejše načine za zagotavljanje denarja za nakup novih avtobusov. O tem se bo odločalo združeno delo.

Prav tako naj bi se delavci odločali glede nadomestila za vožnjo na delo. Predstavniki več konferenc delegacij so namreč menili, da ne kaže ukinjati nadomestila in delavce »vabiti« na vožnjo z avtobusom, dokler so le-ti tako napolnjeni, ter vožnja z njimi ni vselej na primerni kulturni ravni. Kot je povedal predstavnik tozda MPP, je lani združeno delo v Ljubljani izplačalo delavcem nadomestila za vožnjo v cestnem in železniškem potniškem prometu v višini 650 milijonov dinarjev. To pa vsekakor ni majhen znesek.

Če v Ljubljani ne bo mogoče ustanoviti samoupravne interesne skupnosti za mestni potniški promet, so menili naši delegati, potem je treba poiskati drug

način za povezavo vseh tistih, ki se v našem mestu ukvarjajo s potniškim prometom. Povezavo Fužin z mestom bo Integral poskušal urediti z dodatnim avtobusom, treba pa bo napraviti zasilno obračališče. V bližnji prihodnosti pa je predvidena nova proga, ki naj bi šla mimo mestnega središča in bo Moste povezovala s Šiško in Bežigradom. Avtobusi naj bi vozili iz Štepanjskega naselja po Pesarski, Litijški in Kajuhovi cesti do Šmartinske, nato po Pokopališki in Linhartovi prek Titove za Bežigrad, od tam pa po Parmovi na Drenikovo, Celovško in Djakovičevo do sedanjega obračališča proge številka 3 pri Litostroju. Avtobusi naj bi vozili v osemminutnih presledkih. Omeniti kaže še podatek, da bodo letos v naši občini na postajališčih postavili deset nadstrešnic, in sicer 5 še za lani, prav toliko pa tudi za letos. Kje bodo postavljene, je stvar dogovora v občini.

K poročilu o družbenem varstvu otrok v Ljubljani naši delegati niso imeli pripomb. Podatki iz septembra lani pa povedo, da smo imeli v šestih vzgojno-varstvenih zavodih 3557 otrok, čeprav naj bi jih vrtci sprejeli le 2904. V podaljšanem bivanju je 262 otrok. Lani jeseni je bilo 61,5 odstotka otrok, starih do pet let, ki so želeli obiskovati vrtec, odklonjenih.

D. J.

STABILIZACIJSKA NARAVNANOST

(Nadaljevanje s 1. strani)

»Zato smo tudi na programski volilni konferenci 26. novembra lani povedali, da moramo tudi v naši delovni organizaciji komunisti več storiti za dobro delovanje delegatskega sistema in za učinkovito informiranje.« je dejal Milan Zajšek, ki je bil prav na tej konferenci prvič izvoljen za sekretarja, že prej pa je bil njegov namestnik. »Zadolžili smo komuniste, da v sindikalnih skupinah, ki so hkrati tudi delegatske baze, pomagajo delegatom pri izpolnjevanju njihovih dolžnosti, še zlasti pa so zadolženi tisti komunisti, ki so tudi sami delegati. Vsake tri mesece pa je treba o tem poročati na sestanku osnovne organizacije.«

Nobena zadeva, pomembna za

delovno organizacijo, ne gre mimo osnovne organizacije zveze komunistov v Toplarni. Zato tako rekoč na vsakem sestanku govorijo tudi o stabilizacijskih prizadevanjih.

»Vse naše ravnanje je stabilizacijsko naravnano. Vsak mesec primerjamo dejanske izdatke s planiranimi. Za vse stroške smo osebno zadolžili posameznike. V tej situaciji, ko kurilno olje uvažamo, je še posebno pomembno to, da za kurjenje uporabljamo premog. Kakovost premoga pa je slabša, kot je bila pred leti in mlini, s katerimi ga meljemo, se hitreje izrabijo. Zato je že kar precejšen uspeh to, da v teh razmerah zagotovimo toliko energije, pare in tehnološke vode, kolikor jo po planu moramo.«

D. J.

Dobro delo — socialna varnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pri načrtovanju stanovanjske gradnje pa bi bilo potrebno težiti k iskanju takih oblik naselij, ki bodo zagotavljale ne le funkcionalne naselitve, ampak nudile tudi možnosti zadovoljevanja socialnih potreb stanovalcev.

Stanje delovne invalidnosti in varstva pri delu je obravnaval odbor sindikata delavcev kmetijske in živilske industrije. Gradivo za razpravo je prispeval svet za življenjske in delovne razmere pri našem občinskem sindikalnem svetu, ki je lani pripravil temeljito analizo stanja invalidnosti in varstva pri delu v delovnih organizacijah naše občine. V razpravi je bilo podano mnenje, da je delovna invalidnost problem, kateremu namenimo vse premalo pozornosti, še posebno v fazi preprečevanja. Izpostavljena je bila problematika zaposlovanja delovnih invalidov in nakazana možnost zaposlovanja. V ta namen bi morale vse delovne organizacije v samoupravnih splošnih aktih opredeliti dela in naloge, ki jih lahko opravljajo invalidi.

Odbor sindikata delavcev trgovine je obravnaval problem alkoholizma. Glede na poročilo,

ki ga je prispeval Center za socialno delo Moste-Polje, in rezultate analiz iz podatkov vprašalnika, ki ga je pripravil svet za življenjske in delovne razmere, je bilo na posvetovanju ugotovljeno, da je alkoholizem kot socialna oboletost vse čisto predmet obravnave v okviru zdravstvenega varstva delavcev v tozdih in občanov v KS. Po podatkih, ki so na razpolago, se s problemi alkoholizma srečujejo kar v 70 % delovnih organizacijah naše občine. Upoštevajoč dejstvo, da alkoholizem ni samo medicinski, ampak tudi družbeni problem, je bila na posvetovanju podana vrsta predlogov, ki naj služijo kot usmeritve za delovanje sindikata pri preprečevanju alkoholizma.

Ugotovitve iz razprav, ki so jih sprejeli odbori sindikatov posameznih dejavnosti, so opozorile na vrsto neresenih problemov pri izvajanju socialne politike. Jasno pa je, da je socialno politiko možno uresničevati le ob dobrem delu. Naloga sindikatov je predvsem v tem, da prispevajo svoj delež k uveljavljanju delavcev kot nosilcev zagotavljanja svoje socialne varnosti.

R. J.

Fočanski predpisi

(Nadaljevanje s 1. strani)

Več o nalogah in organizaciji narodnoosvobodilnih odborov (NOO) kot nosilcevčasne oblasti je bilo rečeno v Fočanskih predpisih, ki jih je izdal Vrhovni štab, sestavljen pa jih je Moša Pijade februarja 1942 v Foči, kjer se je tedaj nastanil Vrhovni štab po končani drugi ofenzivi.

V narodnoosvobodilne odbore so volili vsi, ki so dopolnili 18. leto starosti, v njih so se združile vse napredne in demokratične sile, ki so lahko pripomogle v boju proti okupatorju. V Fočanskih predpisih so bile določene tudi konkretne naloge za zbiranje denarja, hrane, obleke, za prekrbno narodnoosvobodilne vojske. Tudi skrb za premoženje je bila ena izmed nalog NOO; čimmanj živine in lesa okupatorju; zadolženi so bili za begunce, otroke, katerih starši so bili v partizanih ali v taboriščih. V ta namen so člani NOO izvedli tudi rekvizicijo pri premožnejših družinah. Na osvobojenem ozemlju, kjer je bilo delo NOO legalno, so bili organi reda in varnosti vaške ali partizanske oblasti, podrejene vojaškim oblastem.

»Narodnoosvobodilne odbore je naše ljudstvo povsod spontano sprejelo in vzljubilo. V njih je začutilo svojo ljudsko oblast in videlo orožje svoje osvoboditve.« je še zapisal Edvard Kardelj. Po osvoboditvi pa je nadaljevalo z idejami samoupravljanja, katerega zasnove so bile prav v NOO.

TATJANA KLEPAC

DEMOKRATIČNOST VPLIVANJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ta skromen oris nekaterih najvažnejših opravil v volilnih pripravih kaže na to, da se bomo še pred volitvami vsi delovni ljudje in občani udeležili v demokratičnih razpravah volilnega postopka. To zahteva mnogo truda vseh družbenopolitičnih organizacij, še predvsem sindikata in socialistične zveze, ki morata poleg or-

ganizacijskih zadev v celoti zagotoviti kar najširšo demokratičnost in razpravo ter vpliv delovnih ljudi in občanov na oblikovanje kandidatnih list. S tem bosta tudi naprej zagotovljena primeren razvoj demokratičnih socialističnih samoupravnih odnosov in način samih volitev, kot smo si začrtali v svojih dokumentih.

MARKO ROTH

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Dobro leto dni je minilo od ustanovitve sozda Kemija, v katerega je vključeno tudi nekaj delovnih organizacij iz naše občine. V sozdu je združeno 11 delovnih organizacij kemične industrije. Po prvih težavah je sozd sedaj že toliko zaživel, da je urejena notranja zakonodaja. Resno so se lotili priprave srednjeročnega plana in ustanovitve interne banke, precej pozornosti so posvetili gospodarski problematiki ter problematiki uvoza in izvoza. Dogovorili so se, da bodo v šestih projektih skupnega pomena v vrednosti 4,570 milijarde dinarjev članice sozda združile 457 milijonov dinarjev. Razen tega nameravajo pri smolah, premazih in laminatih, kjer prihaja do prekrivanja proizvodnih programov, doseči delitev dela in specializacijo. Lani so članice sozda dobro gospodarile, saj so na konvertibilno področje izvozile za 24 milijonov in uvozile za 9 milijonov dolarjev. Letos nameravajo izvoz povečati za 30 %, vendar bodo morali za 10 do 15 % več tudi uvoziti. Ena najpomembnejših nalog v tem srednjeročnem obdobju je povečanje izvoza, tako da bi do leta 1985 pokrivali polovico uvoza s svojim izvozom.

Komunalno podjetje tozdi Rašt, ki skrbi za lepo, zeleno ureditev našega mesta, je lani uredilo 181.000 kvadratnih metrov zelenih površin, zasadilo 3.300 raznih dreves, 84.000 grmovnic in 2.400 metrov žive meje. Za vse to so morali prepeljati 52.000 kubičnih metrov zemlje. Lani so predvsem urejali nove stanovanjske soseske (Nove Fužine, Nove Jarše, Dravje), okolice šol in vrtcev itd. Zaradi ugodnih vremenskih razmer so z rednim čiščenjem že začeli in upajo, da bodo njihov trud znali ceniti tudi pešci in včasih presamozavestni šoferji.

V delovnih organizacijah Slovenija ceste — Tehnika in Obnova je že lani prišlo do pobud o združitvi in o nujnosti nadaljnega povezovanja v gradbeništvu zaradi večjih možnosti prevzemanja zahtevajo del v tujini. SCT in Obnova imata že precej izkušenj pri delu v tujini. Združitve v novo organizacijo bi bila prav gotovo poročito za hitrejši predor v tujino in za uspešno nastopanje nasproti vse zahtevnejši konkurenci. O združitvi sedaj razpravljajo samoupravni organi in ZK v vseh tozdih. Z združitvijo se bodo na tujem trgu odprle možnosti za izvajanje celotnih projektov s področja visokih in nizkih gradenj ter ustreznih inženiring poslov.

C. P.